

ולמצא את המלה המתאימה. מתוך הרהורי אלה נטלתי את בקבוקי כדי למוג לי את כוסי והנה לא יצא מכני כלום — הוא היה ריק...

אז מצאתי את המלה הנכונה והנאותה לארשת פניה של הבחורה — הודות לבקבוק הקטן. היצאתי את פנקסי הקטן וצירתי בעפרוני בקבוק קטן וריק — וצעירה.

חייכן, תלמידותי הבהורות, שאיני מתכוון חלילה לא אליכן ולא אל זו שאתן תושבות וחושדות בלבכן, אלא לרובן אם לא לכלן.

* * *

ואת זה לעומת זה עשה אלהים! בשעה שעלום איש קבל „שלום עליכם“ כדבעי מאת הכולשביקים במוסקבה וליטבטוב, עורר ה„למעם“ — מה ש„ליטבטק“ יכול! — בטל את יצירותיו של איש ועשה מהם „אש“ (נפתח!), כלומר: עפר ואפר עד שרצח הבחור לעשות „ויברח“ — בשעה זו נזכרתי במקרה אחר שקרה אש-תקד בק"ק צפת.

כשנודע בקהל כי חכם וסופר גדול בא לעיר נתקבצו כל משכילי הדור, מנהלי הבנק והלבלרים הטורים, וחי פקידים ושאר מיני „אנטליגנציה“ דכתא והלכו אל המלון כדי לקבל את פני האורח הגדול ולכבד אותו בנאיבים. היתכן? שלום איש בא לצפת והוא לא ירדש לפניהם? ואולם שלום איש לא סגר בכותם — שזרי

* * *

ובאהר מערב' השבוע ישבתי לי למנוחות בגנת חמד זו של סן ריכו בעירנו ליד שלחן קטן, ומפני החום ששרר אז באויר צייתי להניש לי בקבוק קטן של בירת.

פנסי החשמל המגוונים שפכו אור אפלולי ו„צנוע“ והשרו רוח של שלווה ונענועים על השלחנות הקטנים המוקפים כלם צעירים וצעירות, צילי הבנור והפסנתר השמיעו באזנינו נגינות המזרח ורגלי הצעירים והצעירות לא זזו הפעם ולא רקדו טשרל-סאן ולא פוקס-טרוט וטאנגו.

למולי ישבו מסביב לשני שלחנות קטנים וסמכים זלזו חבר צעירים ספרדים ואשכנזים ובראשם בחורה בלונדינית. הבטתי אליה — למה אכחד? — ואל כל תנועותיה. הפי-שילה את זרעותיה החשופות מאחורי ראשה הגוון בשתי פאותיה כחסיד של ר' חיים, נתנה מבטי עיניה החולמות והעשויות „באיזו נקודה שבי-כותל או ברקיע והתאפקה מצחוק ואפילו מחיך קל לכל הברירות הממולחות של הצעירים.

לא נרעתי עין ממנה: היא הייתה יפת-ת— כד החלטתי, ואולם דבר מה היה בפניה, שלא יכלתי למצוא את הבטוי הנכון. היא נטלה סגרת „יסמיו“ מהבחור שכנה, עשנה והש-העשעה בגלגלי העשן שהיו מתנורים ועלים, ואני חתרתי במוחי לזכור

חסיד ושאלהו: מינין אתה בחור? — מסובנו, ענה לו לונץ הקטן.

— „ק ב נ ו לי משם“ — השיב לו מיד היהודי בלשון הכתוב בחומשו, דברי בלק אל בלעם הרשע.

וכשנסע בפעם הראשונה לוינה — כך ספר לי אז — כדי להתרפא ממחלתו הפתאומית, מצא בבית החולים יהודי ספרדי מא"י, שהיה שוכב ומתאונן כל הימים בעברית ובאיספניולית על האוכל ועל השדת ואלם האחיות והרופאים לא הכירו את שפתו, וכשב לא הבינו כד לא הזיק להם, פעם דרש מהאחות ומהרופא מין מאכל ולא הבינו בשום אנפן מה דורש ומהי בקשתו?

כשבא לונץ לבית החולים שמע את קול היהודי הצועק ומתחנן לפני האחות: „ביעא! ביעא!“ והיא הרי-מה את שתי כתפיה.

הבין לונץ את כוונתו ואמר לו: — יהגד לך „ביצה“ ולא „ביעא“ ותבין את דבריך! — חס ושלום! — ענה היהודי — „ביסה“ שנולדה ביום טוב, אבל אני רוצה „ביעא“ לאכילה.

והיה „מבעבע“ ומצועע כל הימים עד שפתר לונץ את החידה לאחות. כשצעק „ביעא“ הביאו לו בירה שלא נולדה ביום טוב ואכלה לשובע, ועכ נקרא שמו בפי כל אנשי בית החולים „הערד ביעא“ עד חיום הזה.

ת' בשבילכם!..

לא יכלתי להתאפק מצחוק ואי-כרתי: יהודי סגיינהור בשתי עיניו מורה דרך הוא למנין יהודים פקחים בשתי עיניהם, מבייל אותם כעדר תיישים ומגלה להם מחלבה בבזל!.. כמה צדקו דברי חז"ל שאמרו: „כד רגזו רעיא על ענא, עביד לנגודא סבייתא“, ובלשוננו זאת אומרת: — כשהרועה כולם על הצאן הוא מעוור את מנהיגם, דהיינו התיש התולד בראש העדר.

וגם זה אחד משבעת הפלאות בירושלים: דוקא העור בשתי עיניו היה יהודי שו"ג, שחבר „מורה" דרך, בעברית ובז'רגון בצורת ספור מלבב ומישך ובספר קטן, כדי להורות את הדרך ילכו בה עולי רגל ו„תיירים“ עברים (ולא עורים!) בירושלם ובסביבותיה!

לא להנם אמר ילון במנאמו באי-ספת האקברה, שסודרה במוצש"ק, את הדברים האלה: לונץ ראה בעיני רוחו הרבה יותר משראו אחרים בעיני בשר שלהם.

לונץ היה אוהב גם מילי דבריי-חומא וע"כ היינו רעים אהובים במחלבה, שלנו.

התקצ"ט מעשוות ספר לי אז ואולם לצערי נשאר בזכרוני רק כיצער: בהיותו נער הביאוהו הוריו מליטא ופעם פגשוהו ב„חורבה“ יהודי